

Työtä, perhettä, turvaa – muuttajat ja Suomen väestöllinen tulevaisuus

Minna Säävälä

Suomen kestävästä väestönkehityksen näkökulmasta kuulostaa hyvältä ajatukselta, että työikäisiä ihmisiä muuttaisi Suomeen työn perässä. Vaikka COVID-19-pandemian aiheuttama taloustilanne heijastuu myös ulkomaalaistaustaisten mahdollisuuksiin työllistyä Suomessa, eivät väestörakenteen tuoman haasteet taloudelle häviä minnekään. Mauri Kotamäen artikkeli tässä julkaisussa tuo esiin työperäisen muuttoliikkeen taloudelliset hyödyt ja hankaluudet. Muuttoliike nyky maailmassa ei kuitenkaan toimi tilauksesta talouden tarpeiden mukaisesti, eikä toimivaa monikulttuurista yhteiskuntaa synny itsestään. Tarvitaan tietoisia päätöksiä.

Vaikka töihin pääsevästä maahanmuuttajista on välitöntä hyötyä väestöllisesti ja talouden kannalta, muuttajia ei pidä ajatella välineellisesti vain työvoimana. Jokainen heistä on myös yksilö ja ihminen, jolla on perhesiteitä, tarpeita, toiveita, velvollisuuksia ja oikeuksia. Tulevaisuuden väestönkehitys voi olla tasapainoista ja kestävää vain silloin, jos onnistumme rakentamaan ihmisoikeuksia kunnioittavan ja syrjimättömän, mukaan ottavan yhteisön.

Mistä muuttajia?

Verrattuna läntisen Euroopan maihin ja Pohjoismaihin, Suomessa on hyvin vähän ulkomailla syntyneitä (7 %), ulkomaalaistaustaisia (7 %) tai ulkomaan kansalaisia (5 %) (Tilastokeskus, 2019a). Suomi on nyky maahanmuuton kohdemaana nuori. Maahanmuuttoa on rajoitettu esimerkiksi työvoiman saatavuusharkinnalla ja tiukalla perheenyhdistämis- ja pakolaispolitiikalla.

Tutkimus ei pysty kovinkaan tarkkaan ennustamaan, miten siirtolaisuus maailman mittakaavassa kehittyy. Tällä hetkellä noin 3 prosenttia ihmisistä asuu muussa kuin synnyinmaassaan. Alueelliset erot ovat valtavia. Maailman suurimmassa maahanmuuttomaassa Yhdistyneissä Arabiemiirikunnissa yli 80 prosenttia asukkaista on maahan muuttaneita. Ennusteiden tekeminen muuttoliikkeestä on varsin vaikeaa, koska poliittiset, taloudelliset ja ekologiset olosuhteet voivat muuttua yllättävästi. Nämä muutokset heijastuvat muuton mahdollisuuksiin ja muuttohalukkuuteen. (esim. Bijak ym., 2019.) Koronatilanteen pidempiaikaisia vaikutuksia maailmanlaajuiseen muuttoliikkeen

seen on vielä liian aikaista ennustaa, vaikka nyt muuttoliike on lähes pysähdyksissä. Jos globaali talouslama iskee, ihmisiä liikkeelle työntävät voimat vahvistuvat.

Todennäköisintä on, että globaali liikkuvuus lisääntyy. Vähintäänkin muuttohalukkuus lisääntyy. Toisaalla on puoleensa vetäviä tekijöitä kuten työtä, vapautta tai vaurautta; toisaalla pois ajavia olosuhteita kuten sortoa, köyhyyttä tai mahdollisuuksien rajallisuutta. Muuttoliikkeet ovat aina reagoineet näihin tekijöihin: niin viikinkien valloitusretkien, Amerikan uudisasutuksen kuin Lähi-idästä tulevien nykyisten muuttoaltojen aikaan. Muutto edellyttää monenlaisia resursseja: rahaa, tietoa, koulutusta, uskallusta ja verkostoja.

Jos halutaan Suomeen lisää muuttajia, olisi hyvä pohtia, millä tavalla he voisivat tänne päästä ja jäädä. Mistä uudet työntekijät ja osaajat ylipäättään saavat tietää, että Suomessa, kaukaisessa pienessä yhteiskunnassa, voisi olla heidän tulevaisuutensa? Työperäisen maahanmuuton lisäämistä toivovat eivät aina tunnu olevan selvillä Euroopan ulkopuolelta muuttamisen kovista realiteeteista ja rajoituksista. Euroopan ulkopuolelta voi muuttaa Suomeen lähinnä seuraavilla tavoilla:

- saada työpaikan jo ennen muuttoa (työperäinen maahanmuutto),
- avioitua maassa pysyvästi asuvan, tarpeeksi ansaitsevan maahanmuuttajan tai Suomen kansalaisen kanssa,
- päästä opiskelijaksi tai
- tulla turvapaikanhakijana tai kiintiöpakolaisena.

Työ oli viime vuonna ulkomaalaisten yleisin syy muuttaa Suomeen. Vuonna 2019 työ nousi ensi kertaa merkittävimmäksi muuton perusteeksi. Työn vuoksi

ensimmäisen oleskeluluvan tai EU-kansalaisen rekisteröinnin sai 35 prosenttia muuttajista, perhesiteen vuoksi 34 prosenttia (ks. kuvio 1). Perheside oli pitkään selvästi merkittävin muuton peruste. Viime vuoden tilanteessa näkyy EU-muuton lisääntyminen erityisesti työn vuoksi, jonka taustalla lienee Brexitin luoma tilanne. Suomeen muutti vajaat 33 000 ihmistä ulkomailta, joista joka neljäs oli Suomen kansalainen. Nettomaahanmuutto on ollut viime vuosikymmenellä 12 000–18 000 henkeä vuosittain. (Tilastokeskus, 2019b.)

Perhe kannattelee ja kotouttaa

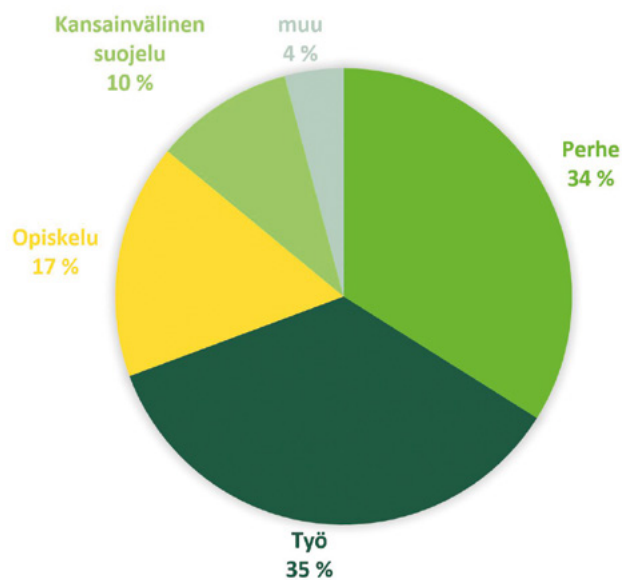
Vaikka perheside on työn ohella merkittävin perustella Suomeen, ydinperheen saaminen tänne on kaikkea muuta kuin itsestään selvää. Keskeisin syy tähän on niin sanottu toimeentuloedellytys, joskin muihinkin syihin vedoten voidaan perheenjäsenten maahantulo kieltää. Esimerkiksi erossaolon venyminen voidaan tulkita perhesiteen katkeamiseksi lapsen ja vanhemman välillä. Perheenkokoajan on pystyttävä tuloiltaan elättämään koko ydinperhe ilman yhteiskunnan etuuksia.¹⁶ Toimeentuloedellytykset työssäkäyvän perheenyhdistämiselle ovat niin korkeat, että esimerkiksi bussinkuljettajana työskentelevällä henkilöllä on vaikeuksia saada tänne puolisoaan ja kahta lastaan.

Perhe saa tulijan sitoutumaan elämään ja yhteiskuntaan täällä. Korkeat toimeentuloedellytykset perheenyhdistämiselle viestivät, ettei muuttajien perhe-elämän tarpeilla ole tšekäläisen yhteiskunnan silmissä merkitystä. Ihmisten ei kuitenkaan voi olettaa jäävän Suomeen töihin pidemmäksi aikaa, jos heillä ei ole mahdollisuutta saada ydinperhettään tänne. Toimintatapa on ristiriitainen yhdenvertaisuuden sekä väestöpolitiikan kestävyuden näkökulmasta.

16 Tämä ei koske perheenkokoajia, jotka ovat Suomen kansalaisia tai kolmen kuukauden sisällä turvapaikan saamisesta tai kiintiöpakolaisena maahan tulon jälkeen.

Kuvio 1. Perhe ja työ ovat ulkomaalaisten merkittävimmät perusteet muuttaa Suomeen. Maahanmuuttoviraston myöntämät ensimmäiset oleskeluluvat kolmansien maiden kansalaisille sekä EU-kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oleskeluoikeuden rekisteröinnit vuonna 2019.

Lähde: Maahanmuuton tunnusluvut 2019, Maahanmuuttovirasto, 2020 ja verkkosivu <https://tilastot.migri.fi/index.html#decisions/23340?start=588&end=599>

Ihmisten ei voi
olettaa jäävän
Suomeen töihin
pidemmäksi aikaa,
jos heillä ei ole
mahdollisuutta
saada ydinperhettään
tänne.

Koulutus on mahdollisuus

Muuttoliikkeitä halutaan ohjailta poliittisilla päätöksillä, mutta ohjailu ei aina onnistu. Esimerkiksi on vaikeaa estää koulutettuja nuoria lähtemästä maasta etsimään mahdollisuuksia muualta. Muuttoliikkeen vaikutusten tarkastelussa olisikin tärkeää kiinnittää enemmän huomioita myös maastamuuttoon. Suomesta muuttaa pois koulutetumpaa väkeä kuin maahan muuttaa ulkomailta. Vuonna 2018 maasta muutti korkeakoulutuksen suorittaneita Suomen kansalaisia ulkomaille lähes tuhat enemmän kuin ulkomailta muutti korkeakoulutettuja Suomen kansalaisia Suomeen päin. (Tilastokeskus, 2020.)

Korkeakoulutetut ovat globaalia eliittiä, jota kaikkialla houkutellessaan muuttamaan maahan. Suomesta ulkomaille lähteviä nuoria aikuisia on hyödyttömiä ajatella menetyksinä yhteiskunnalle. Kannattaa keskittyä siihen, miten heidät saataisiin myöhemmin palaamaan takaisin Suomeen täkäläistä elämää, väestöä ja taloutta rikastuttamaan.

Suomessa opiskelee tuhansia ulkomaalaisia opiskelijoita, joiden maahan jäämistä olisi edistettävä. Vastikään valmistuneen tutkimuksen perusteella tutkinnon Suomessa suorittaneet ulkomaalaiset jäävät itse asiassa monia vertailumaita useammin maahan myös tutkinnon jälkeen: kolme vuotta valmistumisen jälkeen 60–70 prosenttia asui edelleen maassa. (Mathies & Karhunen, 2019.) Maahan jäämisen ja työllistymisen hyväksi pitäisi tehdä vielä enemmän, ettei kolmasosa lähtisi pois. Riittävät pakolliset suomen- tai ruotsinopinnot osana jokaista tutkintoa helpottaisivat työllistymistä ja siten maahan jäämistä.

Työn perässä tulijat

Muuttajista ei pidä puhua vain työvoimana, josta maa tai suomalaiset voivat hyötyä. Tässä puhunnassa ulkomailta maahan muuttava jää välineeksi jonkun toisen hyvinvoinnin rakentamiseksi. Tällainen ajattelutapa vallitsi esimerkiksi Saksassa ja Ruotsissa 1950–1970-luvuilla, kun siirtotyöläisiä tuotiin maahan. Ajatuksena oli, että he tekevät työtä niin kauan kuin tarvitaan ja lähtevät sitten pois. Heidän ei toivottu rakentavan itselleen pysyvämpää elämää maassa.

Välineellinen ajattelutapa tekee muuttaneille vaikeaksi tulla hyväksytyksi osana yhteiskuntaa. Tulijat eivät itsekään helposti koe maata omakseen eivätkä sitoudu sen elämäntapaan tai arvoihin. Siirtotyöläistyyppinen hyötyajattelu on ihmisarvoa loukkaavaa ja vahingollista tulijoiden kotoutumiselle. Työhön tulijat on pyrittävä integroimaan osaksi suomalaista yhteiskuntaa.

Suomella on aikamoinen haaste tulla huomatuksi mahdollisena kohdemaana ammattilaisille ja erityisasiantuntijoille, joista kilpailevat monet maat. Suomea ei yleisesti tunneta ennalta, elinkeinoelämä on suhteellisesti kooltaan pieni, suomen kieli vieras, työelämä sisäänpäin lämpiävää ja verkostoja tänne ennestään vain harvalla ulkomaalaisella. Perhepalvelut ja -etudet sekä perheystävällinen työelämä ovat valttikortteja, joilla on merkitystä asuinmaan valinnoissa. Jos monimuotoisuutta ja erilaisia taustoja – diversiteettiä, kuten liike-elämässä nykyisin sanotaan – aletaan hyväksyä ja arvostaa nykyistä enemmän, voi suomalainen työelämä houkuttaa niin ulkomaalaisia tulijoita kuin täältä muualle muuttaneita suomalaisia paluumuuttajia. Työelämän ja yhteiskunnan sekä piilevästi että avoimesti syrjivät ja rasistiset toimintatavat on saatava kitkettyä.

Maassa asuu jo nyt tuhansia korkeakoulutettuja ulkomaalaistaustaisia työttömänä tai koulutusta vastaamattomissa töissä. He ovat näkymätön voimavara, jota harvoin huomataan. Monet heistä ovat tulleet maahan perhesyistä, puolisoina tai lapsina. Rekrytoijien tulisi nähdä tämä osaamispotentiaali ja oppia lukemaan heidän osaamistaan, josta maahan muuttaneet eivät aina osaa viestiä täällä totutulla tavalla.

Kansainvälistä suojelua saavat muuttajat

Kansainvälisen suojelun perusteella maahan tulleita on vain pieni osa maahanmuuttajista. Toisin kuin yleisesti ajatellaan, pakolaistaustaisia on vain pieni osa kaikista maahanmuuttajista. Vuonna 2019 myönnettyistä ensimmäisistä oleskeluluvista 10 prosenttia (3 709) myönnettiin kansainvälisen suojelun tarpeen perusteella tai kiintiöpakolaiselle (ks. kuvio 1). Maahanmuuttokeskustelun käyminen pelkästään pakolaistaustaisten kautta vääristää pahasti käsitystä tilanteesta.

Pakolaistaustaiset työllistyvät hitaasti. Iso osa heistä, myös työllistyvistä, jää vuosienkin kuluttua tulonsiirtojen varaan. Tulonsiirtojen määrä yksikköä kohden jäi pysyvästi noin kaksinkertaiseksi verrattuna kantasuomalaisiin. (Sarvimäki, 2017.) Syinä ovat muita yleisempi työttömyys ja työkyvyttömyys, suuret perheet ja pienipalkkaiset työt.

Kansainvälistä suojelua saavien työllistymisvaikeuksien taustalla on monia syitä. Sotien, kriisien ja romahtaneiden valtioiden keskeltä tulevat eivät ole useinkaan terveitä tai koulutettuja osaajia maahan tullessaan. Aseellisten konfliktien keskellä eläneet ihmiset vaativat huomattavia sosiaali- ja terveyspalveluiden ja kotoutumispalveluiden satsauksia kuntoutuakseen, koulutustuakseen ja voidakseen integroitua työmark-

kinoille. Jos sosiaaliturvan varassa eläminen pitkittyy terveys- tai työllistymisvaikeuksien tai kotoutumisen ja osallisuuden ongelmien seurauksena, aluksi häpeällisenä koettuun tukiriippuvuuteen sopeutuu. Sosiaaliturvan varaan jääminen on monelle vajaatyölliselle tai työttömälle loukku, joka heikentää itsetuntoa ja sosiaalista ja psyykkistä hyvinvointia. (Yijälä & Luoma, 2018.) Hyvinvointia ja työllistymisen mahdollisuuksia heikentää merkittävästi koettu syrjintä ja rasismi. Jos Lähi-Idästä ja Somaliasta peräisin olevia kohtaan tunnetut ennakkoluulot saadaan vähenemään työmarkkinoilla (Ahmad, 2019), voi pakolaistaustaisten työllistyminen helpottua. Kotoutustoimien kehittäminen nopeaa työllistymistä siivittäväksi osaltaan parantaa tilannetta, kuten on käynyt Ruotsissa.

On ihmisoikeussyistä tärkeää, että kansainvälistä suojelua tarvitsevilla ihmisillä on mahdollisuus hakea turvapaikkaa, jos henki tai terveys on uhattuna. Jo kansainväliset sopimuksemme edellyttävät tätä. Turvapaikkapolitiikka on osa vauraiden maiden globaalia vastuuta. Hädässä ja suojelun tarpeessa olevia on autettava, jos haluamme tehdä osamme epäoikeudenmukaisessa maailmassa. Samalla on edistettävä kansainvälisessä yhteistyössä konfliktien ratkaisua ja oikeudenmukaisempaa talouskehitystä.

Nykyiset oleskelulupasäännökset Suomessa eivät tee helpoksi jäädä maahan, vaikka elämä täällä olisi alkanut rakentua ja kotoutuminen lähtenyt käyntiin. Moni kielteisen päätöksen saanut turvapaikanhakija joutuu järjettömään tilanteeseen: hänellä voi olla työpaikka tai opinnot menossa, mutta silti hänet lähetetään pois maasta.

Suomeen muuttavista suurin osa tulee tänne työn tai perheen perässä. Toisin kuin yleisesti ajatellaan, pakolais-taustaisia on vain pieni osa, noin 10 prosenttia, kaikista maahanmuuttajista.

Hallittua maahanmuuttoa
ei ole maahanmuuton
estäminen, vaan sen
kanavoiminen järkevällä
ja inhimillisellä tavalla.

Kestävään maahanmuuttopolitiikkaan

Hallittu maahanmuutto on sekä täällä asuvien että tänne tulevien kannalta tärkeää. Hallittua maahanmuuttoa ei ole maahanmuuton estäminen, vaan sen kanavoiminen järkevällä ja inhimillisellä tavalla.

Työikäisten muutto maahan luo mahdollisuuksia talouden innovaatioille ja talouskasvulle (**ks. Kotamäen luku tästä raportista**). Ilman talouden kestävää kehitystä ei tasa-arvoon tähtäävällä hyvinvointivalttiolla ole tulevaisuutta. Siksi työn perässä Suomeen tuloa ja tänne jäämistä tulisi helpottaa. Suurille työnantajille pitäisi saada yksinkertaistettu ja nopea työlupaprosessi, jolloin ulkomailta pääsisi nopeasti suoraan rekrytoituna asiantuntijana maahan osaaajapulaa paikkaamaan. Lähitulevaisuudessa iskevä talouden taantuma tai lama menee aikanaan ohitse ja jäljellä ovat väestörakenteen ja hyvinvointivaltion tulevaisuuden haasteet yhä polttavampina. Työvoiman saatavuus mahdollistaa orastavan talouden toipumisen sitten kun pahin on ohi. On syytä jo nyt varautua tuohon tilanteeseen.

Yksi innovaatio olisi mahdollistaa Euroopan ulkopuolisista maista muuttaminen määräaikaisella työvii-sumilla, kanadalaista pisteytysmallia soveltaen. Tämän pitäisi olla Euroopan laajuinen yhteinen projekti, jolla mahdollistettaisiin työperäistä, koulutettujen, kielitaitoisten ja nuorten aikuisten maahanmuuttoa kolmansista maista.

Mikään työperäinen muuttoliike ei yksin kykene siirtämään Suomea taloudellisesti kestävään väestönkehitykseen, jos tulijat eivät halua tai voi jäädä maahan. On edistettävä työmarkkinoiden monimuotoistumista ja syrjimättömyyttä, jotta maassa jo olevien ulkomaalaistaustaisten työllistyminen ja yhdenvertai-

suus toteutuisi ja uusien tulijoiden työ ja elämä täällä toisi heille tyydytystä. Tavoitteena tulisi olla, että mahdollisimman moni tänne tullut ja töihin tai opiskelemaan päässyt jäisi myös rakentamaan omaa elämäänsä ja samalla yhteistä, monimuotoista yhteiskuntaa. Mahdollisuus tuoda perhe lähtömaasta kuuluu osana mielekkääseen elämään. Meistä jokainen on osaltaan vastuussa siitä, että tänne tulijat myös pysyisivät täällä ja tulisivat osaksi Suomea.

Pelkkä talouteen perustuva ajattelutapa ei riitä oikeudenmukaisen, hyvinvointia kehrävän monikulttuurisen yhteiskunnan luomiseen. Pakolaispolitiikan osalta kulmakivi on globaali humanitäärinen vastuu. Sitä pitäisi toteuttaa ottamalla nykyistä enemmän kiintiöpakolaisia suoraan pakolaisleireiltä. Tämä on velvollisuutemme vauraana ja vastuullisena yhteiskuntana. Tämä myös mahdollistaa oikeudenmukaisemman pakolaisten valinnan. Samaan aikaan tulisi pitää yllä toimivaa ja ripeasti päätöksiä tuottavaa turvapaikanhakujärjestelmää.

Perhe on merkittävä syy muuttaa Suomeen. Tätä tosiasiaa harva tietää tai muistaa. Perhesiteen vuoksi maahan tulleiden kotoutumista ja työllistymistä tulisi tukea paljon nykyistä tietoisemmin. Nyt liian moni nainen ja mies jää työelämästä ja yhteiskunnasta syrjään tultuaan Suomeen puolisona tai puolisosksi. Perheenyhdistäminen tulisi mahdollistaa nykyistä alhaisemmilla tulorajoilla. Perhe on voimavara, joka edistää kotoutumista ja sitoo ihmiset maahan. On julmaa pitää ihmisiä erossa lähimmäistään.

Kotouttavat palvelut tulisi suunnata nopeaan työllistymiseen, ei vuosia kestävään välitilaan. Nopeasti työllistyneen tulisi säilyttää oikeus maksuttomiin kieliopintoihin, jonka hän nykyisin menettää. Kotouttavan toiminnan painopiste tulisi siirtää työelämään ja työmarkkinatuki kehittää tätä tukemaan Ruotsissa käytös-

sä olevia malleja mukaillen ja jo käynnistettyjä kotoutumistoimien muutoksia edistäen.

Muuttajat eivät yksin tule ratkaisemaan Suomen väestön huoltosuhteen rakenneongelmaa, jollei syntyvyys palaudu ainakin jonkin verran. He voivat olla osa ratkaisua ja auttaa elinvoimaisuuden ylläpitämisessä ja uudistumisessa. Jotta työikäisten määrän lasku ja kestävyysvajeen kasvu hidastuisi merkittävästi, tarvittaisiin huomattavan paljon nykyistä enemmän uusia, nopeasti työllistyviä eli koulutettuja muuttajia joka vuosi. Ei ole realistista odottaa, että sellaisia muuttajia tulisi yhtäkkiä tuhansittain nykyistä enemmän joka vuosi. Maahanmuutto ei toimi tilauksesta.

Kotoutuminen ei ole jotain, jota tapahtuu vain maahanmuuttajalle. Kotoutumista on rakennettava koko ajan vastaanottavuutta ja yhdenvertaisuutta vahvistaen työelämässä, kouluissa ja oppilaitoksissa sekä asuinalueilla. Molempien osapuolten on muututtava, joustettava ja opittava. Parhaimmillaan väestön monimuotoistumisesta muuttoliikkeen myötä voivat hyötyä Suomessa kaikki – niin tulijat kuin jo täällä olijat.

Lähteet

- Ahmad, A. (2019). When the name matters: An experimental investigation of ethnic discrimination in the Finnish labor market. *Sociological Inquiry*. <https://doi.org/10.1111/soin.12276>
- Bijak, J., Disney, G., Findlay, A. M., Forster, J. J., Smith, P. W. F. & Wiśniewski, A. (2019). Assessing time series models for forecasting international migration: Lessons from the United Kingdom. *Journal of Forecasting*, 38, 470–487.
- Mathies, C. & Karhunen, H. (2019). Suomeen valmistumisen jälkeen jääneet tutkinto-opiskelijat tilastoja valossa. Teoksessa V. Kazi, A. Alitolppa-Niitamo & A. Kaihovaara (toim.), *Kotoutumisen kokonaiskatsaus 2019: Tutkimusartikkeleita kotoutumisesta*, (s. 69–78). TEM oppaat ja muut julkaisut, 10. Työ- ja elinkeinoministeriö.
- Sarvimäki, M. (2017). Labor market integration of refugees in Finland. *Nordic Economic Policy Review*, 7(1), 91–114. VATT-työryhmä (2014).
- Tilastokeskus. (2019a). Tilastokeskuksen PxWeb-tietokannat: Väestö [sähköinen tutkimusaineisto]. Haettu osoitteesta http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vrm/
- Tilastokeskus. (2019b). Muuttoliike. Haettu osoitteesta <http://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/muuttoliike.html>
- Tilastokeskus. (2020). Maahan- ja maastamuutto muuttomaan, koulutusasteen ja ikäryhmän mukaan, 2005–2018. Tilastokeskuksen PxWeb-tietokannat. Haettu 17.4.2020 osoitteesta http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vrm_muutl/statfin_muutl_pxt_11ac.px/
- Yijälä, A., & Luoma, T. (2018). ”En halua istua veronmaksajan harteilla, haluan olla veronmaksaja itse”: Haastattelututkimus maahanmuuttajien työmarkkinapoluista ja työntöön merkityksestä heidän hyvinvoinnilleen. Tutkimuksia 2018:2. Helsingin Kaupunginkanslia.